

No, toż momy yntlich Zilwester. I ani sie cowiek pozdoł, kiej tyn rocek ślecioł, kiej tyn rocek – we kierym pizło mi szejścdziesiont lot – jes forbaj. Żdziebko nom sie we ta Wilijo i Gody pogoda niy wydarziła, ciyngiyim ino chlapaka, siompioł dyszcz. Ino we Szczepona, we druge świynto troszka klara wylazła i deczko śniygiym posuło. I chocia na dworze niy było gryfnie, mocka ludzi przeluftowało sie i pokwanckało na pastyrka. Dło niyftorych festelnie dociyrnych było gyszpant eżli ta gadzina we tyj nocy godo ludzkóm sztimóm abo ino niyftore świgermutry ludzkim głosym przegodali? Poszoł tyż stary Hajna-gołymbiorz do jejigo zegrodka coby swoji briwy nafutrować wilijnym jodłym i nasuć jejim ograbków ze kołoca i połomane na maluśkie konseczki ołblaty. Wlazuje tak opatarnie na rzypś, na telko felerno drabina i łoroz sucho a sam jejigo briwy, te roztomajte szwarce, minole, prajśy godajom sie i łobrobajom, łoszeredzajom starego Hajny.

– A boczycie kiej Hajna naprany choby bela, ścioprany nikiy niyboskie stworzyni wlazowoł na tyn rzypś i jedyn żebel mu sie złomoł. Jak niy szupnie z wiyrchu na flapa – godo jedyn siwek.

– A na drugi dziyń, kiej sie go ftoś spytoł po jakiymu mo telko ojla na palicy i kalny ślyp – dogaduje jedyn szwarc – pedzioł boł co mu chachary we jejigo siyni festelnie nadrzistali.

– A boczycie kamraty – godo inkszy minol – kiej nasz Hajna kcioł kokotowi uchlastnońc łeb przed wilijom to sie na gnotku prasknoł we swoji palcyska.

– A godali sam inksze, co Hajna niy poradzioł kapera na wilijo ukatrupić bo mu tak ryncyska, grace ze tyj gorzoły dyrgotali, iże sie ciyngiyim po pazurach chlastoł. Chnet by sie som sia palcyska upajtoł – dopedziała jedna cipecka ze chlywika. Hajna borajstwo śloz ze tego rzymśa i łostrzymnie, tak choby go gańba było potrajtoł nazod do chałpy.

We ta łonśko sobota to – jakech spominoł – cołko gadzina godała na połnocek ludzkóm sztimóm. Niyftorzi sie ze tego chichrajom, niyftorzi niy, a mie sie sam terozki spomnioł gryfny wic (a można to było na isto we Wilijo?). We Tunezji na pustyni deptajom ze sia do kupy elefant i amajza. Trajtajom tak, trajtajom a ze palmow ślatujom kokosnusy i datle łod tego sztamfowanio, łod tego tramplowanio. Łoroz ta amajza godo do elefanta:

– Nale my festelnie tompiymy, pra?

Łonśki rok. Po wieczery wilijnyj starzik ze starkóm siupnyli sie kole kachloka. Łon zakurzoł sie fajfka a łona mamlała sie tam pomaluśku jakiesik roziny, datle, kokosfloki i co tam jesce do maszkycynia miała. Łoroz starzik napoczyno:

– Wiysz, a jo by sie kcioł sie cosik spytać. Niy gorsz sie, bo mocka lot my sie sia szczimali a jo ciyngiyim medikuja eliś ty mie kiejsik zdradzioła ze jakimsik inkszym chopym.

– A ustoń gupieloku – łodmronkła starecka. – Co cie dzisioj chyciyło?

– No, niy gorsz sie, przeca my już som siaronsko stare, to przeca moGESZ mi pedzieć eżli żeś mie zdradziyla ... i wiela razy to było.

– Kiejżeś telki dociyrny to ci rzykna, coch cie zdradziyla ze inkszym chopym trzi razy. Kcioleś, to mosz – łodmronkła juzaś starka i dalszij ćkała te rozinki.

– No, no, przeca jo ci niy byda terozki sam nic przeciepowoł, niy byda ci nic wytyczać. Niy, blank mi to już jes jedno. Nale ... rzyknij mi jesce ino (przec a ino tak dło dociyrności, ino skuli tego co jo zawdy bół wrazielaty) – pedzioł po jakisik świerci godziny starzik i dalszij sie ta fajfka bakoł. – A ze jakim chopym to bóło tyn piyrszy roz?

– Eeeee, tyż cie juzaś cosik chyciło.

– Już niy byda wiyncyj pytoł, nale po tyluch latach, przy Wiliji to mi cheba moiesz pedzieć fto to bół? Przeca to jes już mi terozki blank egal. Rzyknij mi to!

– Boczysz, kiej downo tymu niy zdało ci sie nasze pomiyszkanie. Deptołeś som po roztomajtych urzyndach, społdziylniach i nic ?

– No, i ? Co to mo ze sia do kupy?

– Ano, bół we magistracie jedyn telki byamter, kiery wszyjsko poradziół zeżynońć, załatwić. To bóło śniym.

– No, ja. To ci moga wyboczyć, bo to bóło wszyjsko dło naszym familiji, pra?

– A, a ... tyn drugi roz ? – niy dowo pokoj starzik.

– Tyn drugi roz to bóło wtynczos kiej ci bóło potrza betkow na borg ze banku. Bół telki jedyn prezes ... i niyskorzij aniś sie niy spodzioł kiejś erbnół srogo, szykowno „pożyczka” ze tego banku.

– No, ja. Niy byda sie gorszoł, niy byda ci tego przeciepowoł, bo to tyż bóło na to cobyhmy mogli sie lajstnońć telko gryfno rajza do Egiptu. – pedzioł zgodliwie.

– Nale, toż rzyknij mi jesce na łostetek, kiejś tela mi już pedziała, fto to bół tyn trzeci ? – rzondzi dalszij starzik.

– Tyn trzeci roz? Tyn trzeci roz to bóło kiej cie wywelowali na rajce miyjskiego. Kcioleś we tyj radzie coby ci uchwoyli jedna telko twoja „uchwała”, tela ... co ci brakowało do tego uchwołynio ... styrności głosow !!!

Gryfno powiarka: „Niy ma przidajności ze łobżarciucha, bo wszyjsko ci wali do ... brzucha”. To tak jesce skuli świont a terozki momy Zilwester. I tyż za starego piyrwyj godali mocka powiadaczek. Choby i telkie: „Cy rok bół suchy, cy tyż bóło błoto, nigdy we Zilwestra niy siompióło złoto”, „Dziyń zilwestrowy pokoże czos lipcowy”. Jo, i moja babeczka, zawdy my mieli radzi Zilwestra, kiej sie deptało kajsik na srogi zol lebo jechało do Pragi, Budapesztu, downiyszego Leningradu, i kaj tam jesce, na pora dni, na Zilwestrowe bale, na zilwestrowe romraje i balangi. Byli tyż i gryfne Zilwestry kajsik u kamratow we chałpie, kajsik u tych, kierzy mieli sroge chałupy coby tam szło sie gryfnire potaćcować i ... deczko tyż szluknońć i niy zważować na to coby inksze niyskorzij niy łoszeredziyli, niy łobgodali. Jo to przodzij kożdego zilwestra musiołech sie nasłepać gansinego fetu, coby bez cołko noc szczimać wiyncyj niżli moje kamraty, kiere mi zawdy niyskorzij zowiściyli telki „mocnyj gowy”. Nale, to już bóło blank downo i można niy prowda.

Zilwester tak kole szóstyj po połedniu. Na biglu już świeżo wybiglowano bioło hymda, ancug wykłupany już ze kulkow na mole i ze rownymi, blank łostrymi

bigelfaltami, nowe zoki, gryfno fliga do ancuga, szuły wywiksowane i fest wyglancowane (to zawdy moja Elza robi). Terozki ino do badywanny, łoszpluchtać sie gynał, gryfnie sie łorazyrować, łogolić, łoblyc friszne batki i dowej rychtowac sie na zilwestrowy bal. Gryfny zol, szlukli my już ze kamratami pora lagow, bo przeca niy idzie tańcować bez nałoliwiynio (inakszij to cowiekowi przy tańcowaniu kolańska zgrzipiom jak sto dioskow). Foncle sie ściymniyli, ino we winklu gryfno chojna blyskała. Jo już boł po piyrszym kōnsku, kierych ze mojom Elzom zatańcowoł (zawdy tańcuja ino piyrszy kōnsek dlo zwyku i łostatni, kiej mie moja babeczka musi pomaluśku do chałpy zakludzić) i terozki kukom tak naobkoło ze kierom gryfnom dziolchom by sam zatańcować. Ja, przed dwanostom to cowiek jesce gawcy ino na te gryfniysze, szykowniysze, bo po tym ci telkim szaumwajnie (kiejsik to jesce szło sie lajstnońć dobry ruski, gruziński lebo bali i francuski „szampan”). Jes, widza jom, tak jakiesik dwadzieścia kilo modszo łod mojj Elzy, we telkim szykownym klajdzie (cołkie cycki na wiyrchu a i szłapy ze tego szlica wylazujom telkie, iże normalny chop moge ło gowa przijńć). Ida, ida corozki gibcij, coby mie fto niy ściagnoł. Muzykanty grajom cosik ze Ray’a Charlesa: „Georgia on My Mind” lebo „I can’t Stop Loving You”. Już zech jes kole nij, już jom napytać do tańcowanio (niy zważuja na chopa, kiery boł na Gołoty podany i tak jakosik krziwo na mie świdrzoł), juz widza kiej śniom napoczynom tańcować, trzimom za blank sage plecy tyj dziolchy i ...

– Łobudź sie stary purcie. Co tak szłapami przebiyrosz i chichrosz sie choby ipta pod fusiskiy – rzondzi ci moja staro. – Szluknij sie „Amolu” lebo „Melisany Klosterfrau” bo zarozki wkarujom sam somsiody coby nom powinszować Nowego Roku a na łostatek (ino niy łodszpontuj tyj gorzołeczki coś jom skukoł na balkonie cobyh jo niy ujzdrzała) przeblyc sie we szlafancug, deptej do prykola a jo ci jesce dom jedyn achklik tych „Ziół Bittnera”.

„Nowy Rok, nie patrz w bok, tylko prosto w oczy nasze, pogodzim sie wzajem Wasze” – tak kiejsik za blank starego piyrwyj godali do sia bali i te co sie bez cołki rok wadziyli, kiere sie niy poradziyli stuplować, bo przeca Nowy Rok witali ino w doma, we familiji a dziepiyro po Trzech Królach napoczynali tyn cołki „karnawał”, napoczynali fajrować, bawić sie, tańcować i wyrobiać na cołki karpyniel. Przeca jesce niy tak downo miarkowali nasze starszki co jongfera, kiero dotrwo przy dwioch świyckach i gawcyniu sie we zdrzadło aż do połnocki ujzdrzi w niym za sia tego, kiery moge być na bezrok jeji chopym. Nale, tyż we Zilwestra ludzie spominali cołki rok, medikowali jak to tyż bydzie na bezrok i ... telkie tam inksze winszbildy.

Tyjka, szynkwas we „Breku”. Zicnoł sie tam jedyn moj kamrat Walduś. Cheba boł już – jak to mo we zwyku – po styruch „żubrówkach” bo mioł ci telkie kalne, fest zaszłomione i maślanne ślypia. Cosik tam mroncoł po fusiskiy a jo ino tela usłyszol:

– Rod bych tak jesce roz pojechał do Paryża – godo ździebko ci już natintany Walduś. – Wiycie, tak bych sie poszpacyrowoł bez tyn plac Pigalle, bez te Pola

Elizejskie, na Montmartre. Kuknoł bych tyż gern do Moulin Rouge, Lido lebo do Crazy Horse....

Jo tak suchom, i niy poradza zmiarkować eżli łon nos za bozna niy robi, bo przeca ze tych jejigo Pniokow to łon sie dalszij niy wykludziol niżli do Koszęcina.

– A bołeś Walduś już kiejsik we tym Paryżu? – pytom sie tak opatarnie.

– Niy, jo tam jesce niy boł, nale roz żech już KCIOŁ BYĆ! – łodpedziol Walduś i palica mu śleciala na blat i tak łostoł spać.

Juzaś inkszy kamrat, kiejech go tak na trzi dni przodzij Zilwestra trefol na naszym Krocce poasiol mi sie co latoś ino dwadziścia styry razy boł u doctora.

– Wiysz Ojgyn – godo i trzimo mie za knefel z jakli – jo som ci niy poradza zmiarkować jak to jes, co jo bez tyn rok tak mało boł niymocny. Wiysz, tak ze dwa dni przed Wilijom wylazuja na balkon, kukom tak na tyn nasz krankynhał i ... nic mie niy boli.

– No, to przeca dobrze przed świyntoma, pra?

– Niy, niy – łozciepol sie tyn kamrat (niy byda mianowol, bo tak by tak wszyjskie u nos na Pniokach miarkujom ło kim godom). – Przeca, kiej cowiekowi piźnie siedymdziesiont lot i łocuci sie rano a jejigo nic niy boli to bezmać już blank wykopyrtnol, już na isto umrzil, pra?

– Można i ja – godom tak opatarnie, nale chichrać mi sie kce jak sto dioskow.

– No, toż dej pozor Ojgyn, koża staryj narychtować świeże batki, podblyczka i nowe, niy posztopowane fuzekle i deptom do tyj mojj doctorki. Dugo mie badała aże cosik znodła ... mom dwa nowe gryfne plynckyrze !!!

Godolech sam przodzij ło zowistnym starziku. Tyn som starzik ze starkom legli sie we Zilwestra, kiej już wszyjskie medikamynta łykli, do prykola. Starecka sie tak kulo ze jednyj zajty na drugo, wierto sie i łoroz pyto sie swojigo chopa, starzika:

– A rzyknij ty mi chopie eżliś ty mie kiejsik zdradziol ze jakomsik inkszom mamzelom, jakomsik lampucerom lebo inkszom kamelom?

– Dej pokoj. Co cie dzisioj chyciło – mrancy starzik, kiery już napocznoł nynać.

– Jo ci wszyjsko we Wilijo pedziała a ty mie niy kcesz pedzieć, po jakiymu?

– No, dobra, jedyn roz żech cie zdradziol kiejech boł we zanatorium.

Baba chlast go bez pysk, chlast go drugi roz ...

– Jezderkusie, co sie stało? Przeca jo ci we Wilijo nic niy przeciepowol a ty mie sam pieresz po fresie choby modego synka?

– A niy miarkujesz tego coby sie można terozki tyn jedyn roz ... przidoł ????

A terozki na łostatek. Ludzie, deptejcie na te wszyjskie zilwestrowe fajery, na te bigle, na zilwestrowe „bale charytatywne” podwiyl jesce mogecie tańcować tak nikiem muzykanty grajom, tańcować do muzyki, kieroście sie łobsztalowali, bo na bezrok, to można ino bydziecie tańcować jak Wom łojciec Rydzyk i jejigo syjmowo czelodka zagro.

I to by boło na dzisioj, łostani roz latoś a beroł nikiem zawdy we sobota

Ojgyn z Pniokow